

TRG DELA

Slabo pripravljene za spremembe

Glede na vrsto nepravilnosti, ki jih vsak dan srečujemo na trgu dela, je sicer načrtovan razmislek o poklicnih prihodnosti dal prednost razpravi o fleksibilnosti trga, mladih brez usreznih izkušenj in neustreznih izobraženosti starejših delavcev.

✎ **Jana Petkovšek Štakul**

Hiter tehnološki razvoj in digitalizacija neposredno vplivata tudi na trg dela. Nekateri poklici izginjajo, nastajajo novi in generacija sedanjih osnovnošolcev naj bi opravljala 60 odstotkov poklicev, ki jih trenutno še ne poznamo. Slovenska družba se stara, ob tem pa ima visoko stopnjo brezposelnosti mladih, ki je še vedno 20-odstotna. Spopada se še z vrsto drugih težav, kot je pomanjkanje ustrezne delovne sile, odhajanje mladih strokovnjakov v tujino, neprilagodljivost starejših delavcev na spremembe, neposluh podjetij za usposabljanje in izobraževanje zaposlenih in še bi lahko naštevali.

O tem, kako v takih razmerah preživeti na trgu dela, so včeraj razpravljali na pobudo zaposlitvene agencije Moja zaposlitev, Zavoda Cene Štupar – CILJ in **Minicityja**, kjer poklice neposredno predstavljajo najmlajšim mag. **Lucija Sajevc**, direktorica AMZS, ki je bil na zadnjem izboru najboljših zaposlovalcev Zlata nit prepoznana za finalistka med velikimi podjetji, **Engelbert Zupanc**, direktor ItehLab, **Miha Culiberg**, ustanovitelj in direktor **Minicity** igralnega mesta, mag. **Bojan Hajdinjak**, direktor Javnega zavoda Cene Štupar – CILJ, **Saša Boštjančič**, direktorica zaposlitvenega portala mojazaposlitev.si, in **Maruša Goršak**, karierna svetovalka KADIS, kadrovska izobraževalni inženiring. Poleg njih pa tudi **Aleksandra Igljučar Čepon**, vodja

kariernega središča pri Zavodu RS za zaposlovanje v Ljubljani, in **Igor Pauletič**, direktor Frodox, ki je pred meseci poskrbel za prevod knjige Klausa Schwaba Četrta industrijska revolucija.

Brez posrednikov med uporabnikom in produktom

»Med številnimi raznolikimi in zanimivimi izzivi, s katerimi se srečujemo danes, je najintenzivnejše in najpomembnejše razumevanje in usmerjanje nove tehnološke revolucije, ki ne vključuje nič manj kot preobrazbo celotnega človeštva. Znašli smo se na pragu revolucije, ki bo temeljito spremenila naš način življenja, dela in medsebojnega razumevanja. To, kar razumemo kot četrto industrijsko revolucijo, se po svoji razsežnosti, obsegu in zapletenosti ne more primerjati z ničimer, kar je človeštvo doslej doživelo,« piše Schwab.

In kaj kratkoročno, torej v nekaj letih, 4.0 pomeni za delovna mesta? »Potrošnik želi čim prej priti do izbranega izdelka ali storitve. To pomeni, da bodo ugasnila delovna mesta oziroma poklici, ki so posredniške narave. Velike spremembe so v finančnem sektorju, spremembe lahko s prihodom samovozečih vozil pričakujemo v logistiki pa tudi v kmetijstvu. Po drugi strani se razvija kognitivno računalništvo, ko umetna inteligenca iz množice podatkov išče vzorce in oblikuje predvidevanja, kaj se bo zgodilo v prihodnje,« je na kratko povzel Pauletič.

Te spremembe se v Sloveniji sicer najverjetneje ne bodo godile tako hitro, kot se dogajajo globalno, razvoj v tej smeri pa nas gotovo ne bo obšel. »Mlada generacija jih bistveno hitreje sprejema in razume kot nekaj samoumevnega kot starejša generacija. Je pa res, da je človekova prednost pred roboti ustvarjalnost in zato moramo ustvarjati okolje, da bodo mladi lahko ustvarjalni in da bodo motivirani za nenehno učenje,« je poudaril Pauletič.

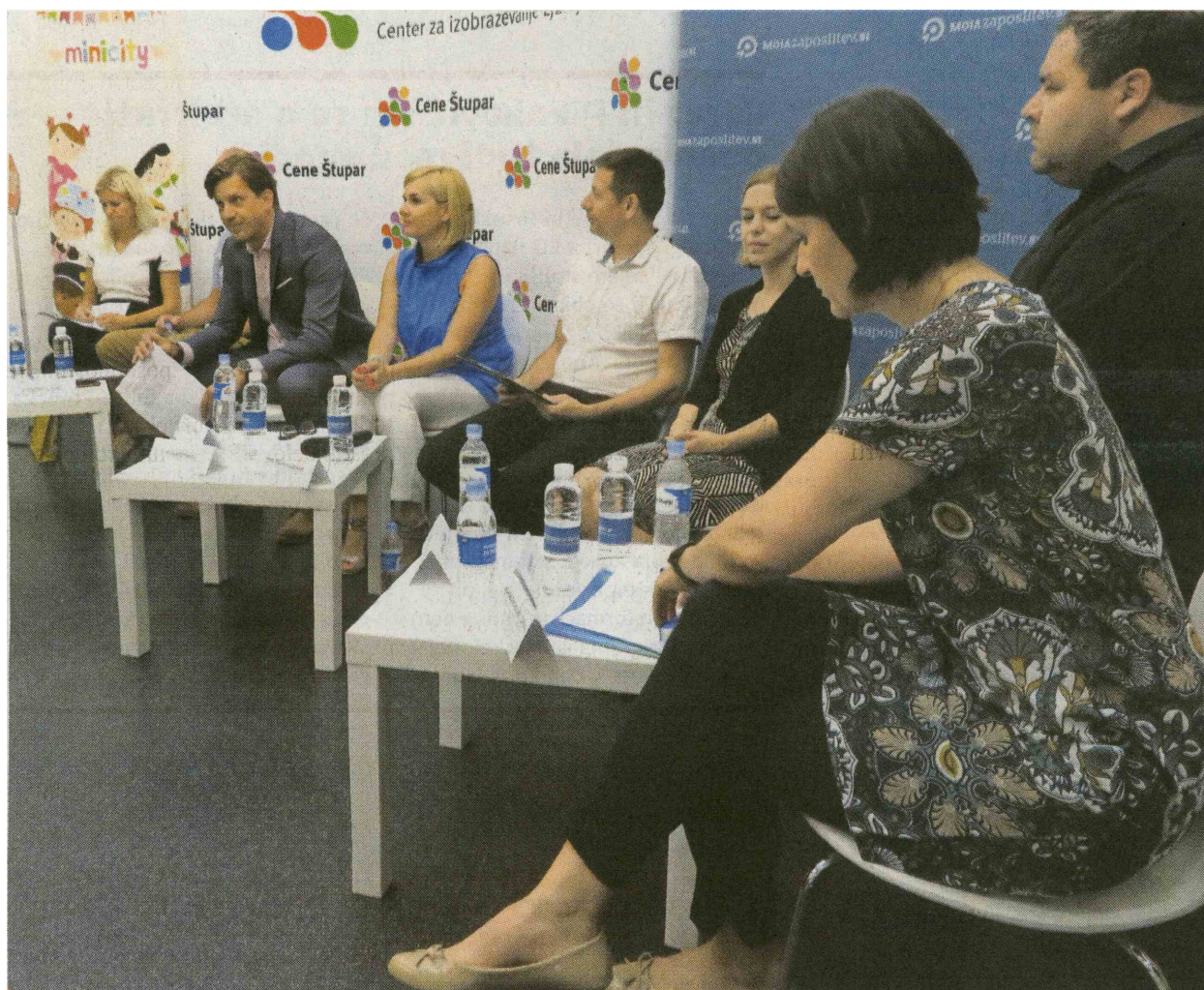
Učenje in sodelovanje

In prav na področju učenja ima sloven-

ska družba še veliko dela. Izobraževalni sistem moramo naravnati tako, da bodo mladi imeli tudi dovolj praktičnega znanja in bodo zato bolj zanimivi za delodajalce. Po drugi strani je treba starejše zaposlene spodbuditi k vseživljenjskemu učenju in usposabljanju, kar jim bo omogočilo ne le lažje opravljanje dela na njihovem delovnem mestu in večjo samozavest, ko se bodo primerjali z mlajšimi sodelavci, pač pa tudi »manj nerešenih izzivov v vsakdanjem življenju, saj zdaj brez osnovnega računalniškega znanja še k zdravniku ne moreš,« je bila slikovita Maruša Goršak iz Kadisa.

Da je učenje temeljnega pomena za razvoj in prilagajanje novim zahtevam, je poudarila tudi mag. Lucija Sajovic iz AMZS, kjer skrbijo za izobraževanje vseh sodelavcev, njihovo zadovoljstvo pa spremljajo tudi v izboru Zlata nit. »Ljudi moraš imeti na svoji strani. In ljudem je treba pomagati,« je poudarila direktorica AMZS. »Vlada z več razpisi omogoča brezplačno izobraževanje tako podjetij kot zaposlenih, a smo imeli na začetku precej težav, da smo ljudi prepričali v izobraževanje, je pojasnil Hajdinjak iz Zavoda Cene Štupar – CILJ. »Podjetja spodbujamo tudi, da vlagajo v medgeneracijsko sodelovanje, da imajo mentorje ter da poskrbijo za dvig osnovnih in poklicnih kompetenc.«

Da je potrebnega več medgeneracijskega razumevanja in sodelovanja, je poudarila tudi Boštjančičeva, ki je tako kot drugi sogovorniki opozorila na beg možganov in nesposobnost slovenske družbe, da jih pritegne nazaj. Aleksandra Igljučar Čepon iz zavoda za zaposlovanje je poudarila, da mlade po končanem šolanju skušajo usmeriti v širše razmišljanje o karieri in jih seznanjajo tudi s sorodnimi delovnimi mesti. Pri njih pa pogreša motiviranost za iskanje dela, kar je po mnenju več sogovornikov posledica potrošništva, ko nam je vse dostopno z malo truda. x

V pogovoru so sodelovali (z leve proti desni) mag. Lucija Sajevec, Engelbert Zupanc, Miha Culiberg, mag. Bojan Hajdinjak, Saša Boštjančič, Maruša Goršak, Igor Pauletič, direktor Frodox in Aleksandra Igličar Čepon. 📸 Jana Petkovšek Štakul